

Lánaþjóður sveitarfélaga ohf.

Samandreginn árshlutareikningur 30. júní 2023

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	2
Könnunaráritun óháðs endurskoðanda	5
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	6
Efnahagsreikningur	7
Eiginfjárfirlit	8
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10-28

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er lánafyrirtæki, sem starfar eftir lögum um sjóðinn nr. 150/2006, hlutafélagalögum nr. 2/1995, lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og er undir eftirliti Fjármálaeftirlits. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán sjóðsins takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Afkoma og efnahagur

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður tímabilsins 916,2 milljónum króna samanborið við 553,6 milljónir króna á sama tíma árið 2022. Breyting á milli ára skýrist aðallega af betri ávöxtun eigin fjár og fjáreigna á gangvirði vegna hækkun vaxta á tímabilinu. Almennur rekstrarkostnaður jókst um 5% á milli tímabila. Sú aukning er tilkomin að mestu vegna hækkana á kostnaði vegna útgáfu skuldabréfa og eftirlitsgjöldum til Seðlabanka Íslands. Meðal ársverk sjóðsins eru 3 líkt og fyrri ár. Hagnaður tímabilsins er færður á meðal eigin fjár.

Eigið fé sjóðsins nemur 21,8 milljarði króna á móti 20,9 milljörðum króna í árslok 2022 og hefur hækkað um 4,4% á tímabilinu. Vegið eiginfjárlutfall Lánasjóðsins er 579% miðað við stöðu útlána þann 30. júní 2023 og var 537% í árslok 2022, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárlútreikning. Á aðalfundi sjóðsins, 31. mars 2023 var ákveðið að greiða ekki út arð vegna hagnaðar 2022 til að styrkja stöðu sjóðsins, viðhalda kaupmætti og tryggja vöxt eigin fjár.

Heildareignir sjóðsins í lok tímabilsins voru 193 milljarðar króna á móti 181 milljörðum króna í árslok 2022. Útlán og kröfur sjóðsins námu 183 milljörðum króna í lok tímabilsins samanborið við 170 milljarða í árslok 2022. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að útvega sveitarfélögum lánsfé á hagstæðum kjörum. Á tímabilinu hefur sjóðurinn veitt 12,2 milljarða í ný útlán samanborið við 4,6 milljarða á sama tímabili árið áður.

Lánasjóðurinn fjármagnar lánveitingar sínar með útgáfu skuldabréfa á innlendum markaði. Á tímabilinu hélt sjóðurinn 6 útboð í flokkunum, LSS390303, LSS151155 og LSS040440 GB. Heildarsöluvirði þeirra útboða voru 10,8 milljarðar króna. Til samanburðar voru fyrir sama tímabil árið 2022 haldin 3 útboð og var heildarsöluvirði þeirra útboða 3,9 milljarðar króna. Heildar útgæfið nafnverð í skuldabréfaflokki LSS390303 er 16,7 milljarðar króna í lok tímabilsins, 27,9 milljarða króna í flokki LSS151155 og 6,6 milljarðar króna í LSS040440 GB.

Útlán til sveitarfélaga á tímabilinu voru undir væntingum sjóðsins og endurskoðaði Lánasjóðurinn útgáfuáætlun sína fyrir árið í apríl 2023. Upphafleg útgáfuáætlun gerði ráð fyrir 11 - 14 milljörðum króna á fyrri hluta ársins 2023 og sömu fjárhæðir á seinni hluta ársins, samtals 22 - 28 milljarða króna. Endurskoðuð útgáfuáætlun fyrir árið 2023, gerir ráð fyrir heildarútgáfu að fjárhæð 18 - 24 milljarða króna.

Fjögur græn lán hafa verið veitt til sveitarfélaga sem af er árinu 2023, samtals 3,5 milljarður króna. Lánasjóðurinn gaf út framvinduskýrslu grænna útlána í júlí 2023 þar sem tekinn var saman umhverfislegur ávinningur þeirra verkefna sem sjóðurinn hefur fjármagnað með grænum lánveitingum. Framundan er vinna hjá sjóðnum vegna innleiðingar á löggjöf um upplýsingagjöf vegna sjálfbærni. Löggjöfin tók gildi 1. júní og með henni koma auknar kröfur vegna grænnar lánveitingar og ríkuleg áhersla um flokkun og utanumhald um þau verkefni sveitarfélaga sem sjóðurinn fjármagnar.

Hluthafar sjóðsins eru 64. Lánasjóðurinn er í eigu allra sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg er eini hluthafinn sem á meira en 10% í sjóðnum með 17,5% hlut en samtals eiga 10 stærstu hluthafar sjóðsins 56%.

Nánari sundurliðun hluthafa sjóðsins má finna í skýringu 28.

Áhættuþættir

Eiginfjárlutfall

Markmið með stýringu á eigin fé er að sjóðurinn hafi ávallt yfir að ráða nægu eigin fé til að veða á móti undirliggjandi áhættuþáttum í rekstri. Eiginfjárgrunnur sjóðsins samanstendur eingöngu af hlutafé, lögbundnum varasjóði og óráðstöfuðu eigin fé. Lágmarks eigið fé samkvæmt 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 er 8% af áhættuvegnum eignum. Til viðbótar ber fjármálafyrirtækjum að nota viðeigandi eiginfjárlútreikninga til að bæta eiginfjárstöðu sína til viðbótar við lágmarks eigið fé og vera þannig betur í stakk búin til að takast á við áföll í rekstri eða sveiflur í hagkerfinu. Samkvæmt ákvörðun Seðlabankans þá ber Lánasjóðnum að binda til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, 2,5% í verndunarauka af áhættugrunni og 2% í sveiflujöfnunarauka. Eiginfjárlútreikningur þann 30. júní 2023 er 12,5%.

Lánasjóðurinn nýtir sér mildunarákvæði við eiginfjárlútreikninga vegna lögbundinnar sérstöðu sjóðsins. Samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 geta sveitarfélög veitt sjóðnum veð í tekjum sínum vegna lána sem þau taka hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem þau veita honum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sömu laga. Við beitingu mildunar fá umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum.

Fjárhagsstaða Lánasjóðsins er sterk og var vegið eiginfjárlutfall Lánasjóðsins 579% miðað við stöðu útlána þann 30. júní 2023 og var 537% í árslok 2022, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárlútreikning. Án mildunar er vegið eiginfjárlutfall 54% og var 56% í árslok 2022.

Nánari umfjöllun um eiginfjárlutfall sjóðsins má finna í skýringu 25.

Veð í tekjum

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem þau veita. Stefna Lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs í tekjum. Þann 30. júní 2023 eru öll langtímalán til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

Útlánaáætta

Þann 30. júní 2023 voru engar áhættuskuldbindingar gagnvart viðskiptavinum flokkaðar sem stórar áhættuskuldbindingar hjá Lánasjóðnum. Útlán til sveitarfélaga eru skilgreind sem stórar áhættuskuldbindingar í samræmi við reglugerð nr. 233/2017 ef heildarskuldbindingar gagnvart einu sveitarfélagi (og dótturfélögum sveitarfélagsins) að teknu tilliti til frádráttar fara yfir 10% af eiginfjárgrunni. Vegna ákvörðunar Lánasjóðsins að nýta sér viðkomandi mildunarákvæði vegna lána til sveitarfélaga sem tryggð eru með veði í tekjum, fá umræddar áhættuskuldbindingar, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum. Án mildunar væru átta áhættuskuldbindingar til staðar hjá Lánasjóðnum í lok tímabilsins, sami fjöldi og í árslok 2022.

Lausafjárstýring

Lausafjárstýring Lánasjóðsins leggur áherslu að fjárfesta í áhættulitlum fjárfestingum, líkt og ríkisskuldabréfum og ríkisvixlum, peningamarkaðsinnlánnum og verðbréfasjóðum. Lausafjárlutfall sjóðsins er sterkt en samkvæmt reglum Seðlabankans nr. 266/2017 skal lausafjárlutfall vera 100% bæði í íslenskum krónum sem og í erlendum gjaldmiðlum. Lausafjárlutfall sjóðsins í lok tímabilsins var 16.512% en var 1.683% í árslok 2022.

Nánari umfjöllun um áhættustýringu sjóðsins er að finna í skýringu 4.

Efnahagsþættir

Tímabilið hefur einkennst af mikilli verðbólgu og stýrivaxta hækkunum. Ársverðbólgan mældist mest 10,2% í febrúar á þessu ári. Til þess að slá á verðbólguna hækkaði Seðlabankinn stýrivexti sína um 275 punkta eða úr 6% í ársbyrjun 2023 og upp í 8,75% í maí. Það hefur skilað sér í lækkun ársverðbólgunnar og mældist ársverðbólgan 8,9% í júní.

Á rúmu ári hefur Seðlabankinn hækkað stýrivexti um 8%, til að stemma stigu við lækkun raunvaxta og hækkandi verðbólgu. Seðlabankinn ákvað að hækka sveiflujöfnunarauka fjármálafyrirtækja úr 2% í 2,5% frá 15. mars 2024. Eiginfjárfrafa á Lánasjóðinn miðað við 30. júní 2023 er 12,5%.

Ávöxtunarkrafa lengri ríkisskuldabréfa hefur hækkað á markaði, sem skilar sér í hærri ávöxtunarkröfu á skuldabréfaflokkum Lánasjóðsins. Útlánavextir til sveitarfélaga eru þar af leiðandi hærri á nýjum lánum til sveitarfélaga. Útlán til sveitarfélaga á tímabilinu voru undir áætlun sjóðsins og hefur Lánasjóðurinn endurskoðað útgáfuáætlun sína fyrir árið 2023, líkt og nefnt var hér að framan.

Nánari umfjöllun um efnahags þætti er að finna í skýringu 2.

Stjórnarhættir

Stjórn Lánasjóðsins hefur tileinkað sér góða stjórnarhætti og fylgir nýjustu útgáfu af "Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja" sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtök atvinnulífsins gáfu út árið 2021. Lánasjóðurinn fékk viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum í ágúst 2022, sambærilegt og síðustu ár. Umsjónaraðili viðurkenningarferils er Stjórnvísir. Það er hlutverk stjórnar að gæta þess að sjóðurinn sé rekinn í samræmi við lög og reglur sem um hann gilda á hverjum tíma. Meginhlutverk sjóðsins er að útvega sveitarfélögum lánsfjármagn á sem hagstæðustu kjörum.

Í stjórn sjóðsins sitja fimm aðalmenn og hefur hver og einn þeirra tilgreindan varamann, sem kjörnir eru á aðalfundi sjóðsins. Kynjahlutfall í aðalstjórn uppfyllir ákvæði laga um kynjahlutfall í stjórnnum fyrirtækja. Allir stjórnarmenn eru óháðir starfsemi Lánasjóðsins.

Stjórn Lánasjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt innra eftirlit til samræmis við lög og settar reglur. Lánasjóðurinn leggur áherslu á að verklag sé skjalfest, áhættur séu greindar og metnar, eftirlitsaðgerðir skilgreindar til að mæta viðkomandi áhættum og þannig draga úr áhrifum viðkomandi áhættuþátta. Stjórn Lánasjóðsins gerir samning um árlega úttekt á innra eftirliti Lánasjóðsins. Stjórn Lánasjóðsins skipar endurskoðunarnefnd sem hefur það hlutverk að hafa eftirlit með vinnuferlum við gerð reikningsskila, endurskoðun á ársreikningi, fyrirkomulagi og virkni áhættustýringar, innra eftirlits og innri endurskoðunar. Einnig skal endurskoðunarnefnd leggja mat á óhæði endurskoðanda og hafa eftirlit með störfum hans.

Áritun og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Samandreginn árshlutareikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. vegna fyrstu sex mánaða ársins 2023 er gerður á grundvelli áframhaldandi rekstrarhæfis í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu, ákvæði ársreikningalaga nr. 3/2006, laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og ákvæði reglna þar að lútandi.

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og framkvæmdastjóra gefur samandreginn árshlutareikningur sjóðsins glögga mynd af eignum og skuldum, fjárhagsstöðu 30. júní 2023 og rekstrarafkomu sjóðsins vegna fyrstu sex mánaða ársins 2023.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með samandreginn árshlutareikning sjóðsins fyrir fyrstu sex mánuði ársins 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík, 23. ágúst 2023

Kristinn Jónasson
stjórnarformaður

Arna Lára Jónsdóttir

Guðmundur Baldvin Guðmundsson

Elliði Vignisson

Halldóra Káradóttir

Óttar Guðjónsson
framkvæmdastjóri

Könnunaráritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Lánasjóðs sveitarfélaga ohf.

Inngangur

Við höfum kannað meðfylgjandi samandreginn árshlutareikning Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2023, sem hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisýfirlit og skýringar.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lánasjóðs sveitarfélaga eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við alþjóðlegan staðal um árshlutareikninga, IAS 34. Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um árshlutareikninginn sem byggir á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410 um Könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Könnun árshlutareiknings felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum, ásamt greiningum og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun er talsvert umfangsminni en endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit á árshlutareikningnum.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að meðfylgjandi samandreginn árshlutareikningur sé í öllum meginatriðum í samræmi við IAS 34 „Árshlutareikningar“.

Reykjavík, 23. ágúst 2023

KPMG ehf.

Hrafnhildur Helgadóttir
Löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu

1. janúar til 30. júní 2023

		2023	2022
	Skýr.	1.1.-30.06.	1.1.-30.06.
Hreinar vaxtatekjur			
Vaxtatekjur og verðbætur		11.031.306.775	9.674.151.178
Vaxtagjöld og verðbætur		<u>(10.227.010.693)</u>	<u>(9.063.082.398)</u>
Hreinar vaxtatekjur samtals	5	804.296.082	611.068.780
Aðrar rekstrartekjur og gjöld			
Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	6	256.557.484	86.774.257
Hreinn gjaldeyrismunur	7	(8.959.885)	(16.524.405)
Niðurfærsla útlána skv. IFRS 9	15	<u>(2.554.203)</u>	<u>(1.088.205)</u>
Aðrar rekstrartekjur og gjöld samtals		245.043.396	69.161.647
Hreinar rekstrartekjur		1.049.339.478	680.230.427
Almennur rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	8	49.405.114	51.282.418
Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	9	34.075.720	30.137.699
Árgjöld og eftirlitsgjöld FME		8.832.000	7.606.000
Annar rekstrarkostnaður	10	<u>40.804.989</u>	<u>37.649.938</u>
Almennur rekstrarkostnaður samtals		133.117.823	126.676.055
Hagnaður og heildarafkoma tímabilsins		<u>916.221.655</u>	<u>553.554.372</u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	11	0,18	0,11

Efnahagsreikningur 30. júní 2023

	Skýr.	30.6.2023	31.12.2022
Eignir			
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	12	7.055.426.334	7.334.314.132
Markaðsverðbréf og skuldabréf	13	1.702.616.758	264.529.369
Útlán og kröfur á lánastofnanir	14	711.855.168	2.862.680.442
Útlán og kröfur á viðskiptavini	15	183.277.556.093	170.087.350.856
Skammtímaútlán		401.332.222	142.458.134
Rekstrarfjármunir	16	69.117.575	70.051.996
Málsvarnarsjóður	17	22.500.000	15.000.000
Aðrar eignir		559.902	1.018.783
Eignir samtals		<u>193.240.964.052</u>	<u>180.777.403.712</u>
Skuldir			
Verðbréfaútgáfa	19	169.890.005.177	158.289.503.745
Aðrar langtímalántökur	20	1.259.356.186	1.282.894.331
Skammtímalántökur	22	199.034.926	227.437.106
Lífeyrisskuldbinding	23	104.130.637	106.560.721
Aðrar skuldir	24	14.687.400	13.479.738
Skuldir samtals		<u>171.467.214.326</u>	<u>159.919.875.641</u>
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000.000	5.000.000.000
Bundinn varasjóður		1.303.294.363	1.316.581.459
Annað eigið fé		15.470.455.363	14.540.946.612
Eigið fé samtals	25	<u>21.773.749.726</u>	<u>20.857.528.071</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>193.240.964.052</u>	<u>180.777.403.712</u>

Eiginfjáryfirlit 1. janúar til 30. júní 2023

	Hlutfé	*Bundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Breytingar á eigin fé 2023				
Eigið fé 1. janúar	5.000.000.000	1.316.581.459	14.540.946.612	20.857.528.071
Hagnaður tímabilsins			916.221.655	916.221.655
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		(13.287.096)	13.287.096	0
Eigið fé 30. júní	5.000.000.000	1.303.294.363	15.470.455.363	21.773.749.726
Breytingar á eigin fé 2022				
Eigið fé 1. janúar	5.000.000.000	1.298.096.776	13.299.450.965	19.597.547.741
Hagnaður janúar - júní			553.554.372	553.554.372
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		(23.893.509)	23.893.509	0
Eigið fé 30. júní	5.000.000.000	1.274.203.267	13.876.898.846	20.151.102.113
Hagnaður júlí - desember			706.425.958	706.425.958
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		42.378.192	(42.378.192)	0
Eigið fé 31. desember	5.000.000.000	1.316.581.459	14.540.946.612	20.857.528.071

*Bundinn varasjóður samanstendur af lögbundnum varasjóði og bundinni óinnleystri gangvirðisbreytingu. Samkvæmt lögum um ársreikninga ber að binda eigið fé vegna óinnleystra gangvirðisbreytinga sem takmarka möguleika til arðgreiðslu. Sjá nánar í skýringu 25.

Sjóðstreymisyfirlit 1. janúar til 30. júní 2022

	Skýr.	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabilsins		916.221.655	553.554.372
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi			
Hreinar vaxtatekjur teknar út		(804.296.082)	(611.068.780)
Verðbætur, gengismunur og áfallnir vextir	15, 19	106.927.307	139.580.743
Afföll, lántökugjald og lántökupóknun skuldabréfa	15, 19	(227.910.661)	(176.644.208)
Lagt í virðisrýnnunarsjóð skv. IFRS 9	15	2.554.203	1.088.205
Afskriftir	16	934.422	934.396
		<u>(921.790.811)</u>	<u>(646.109.644)</u>
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum			
Veitt útlán og kröfur til viðskiptavina		(12.155.000.000)	(4.539.000.000)
Innheimt útlán og kröfur frá viðskiptavinum		7.864.742.057	7.173.679.471
Verðbréfaútgáfa og önnur langtímalántaka		10.722.057.361	3.908.831.255
Afborganir verðbréfaútgáfu og annara langtímalána		(6.453.463.372)	(6.326.245.360)
Keypt eigin skuldabréf		(421.060.170)	0
Breytingar á ríkisskuldabréfum og ríkisvixlum		433.397.763	464.292.966
Breytingar á markaðsverðbréfum og skuldabréfum		(1.442.993.413)	0
Breytingar á veittum skammtímalánum		(258.239.250)	(151.021.875)
Breytingar á teknum skammtímalánum		(28.461.461)	176.111.733
Breytingar á lífeyrisskuldbindingu		(2.430.084)	(2.134.905)
Breytingar á málsvarnarsjóð		(7.500.000)	(7.500.000)
Breytingar á öðrum eignum		458.881	556.921
Breytingar á öðrum skuldum		1.207.662	13.302.694
		<u>(1.747.284.026)</u>	<u>710.872.900</u>
Innheimtir vextir		2.118.005.156	1.882.029.112
Greiddir vextir		<u>(2.516.645.768)</u>	<u>(2.414.841.263)</u>
		<u>(2.145.924.638)</u>	<u>178.060.749</u>
Handbært fé (til) frá rekstri		(2.151.493.795)	85.505.477
Fjárfestingarhreyfingar			
Eignfærðar framkvæmdir við skrifstofuhúsnæði	16	0	(33.660.762)
		0	(33.660.762)
(Lækkun) Hækkun á handbæru fé		(2.151.493.795)	51.844.715
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		668.521	2.150.756
Handbært fé í ársbyrjun		2.862.680.442	787.557.127
Handbært fé í lok tímabils		<u>711.855.168</u>	<u>841.552.598</u>
Sundurliðun handbærs fjár			
Útlán og kröfur á lánastofnanir		711.855.168	841.552.598
		<u>711.855.168</u>	<u>841.552.598</u>

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er opinbert hlutafélag í eigu íslenskra sveitarfélaga. Lánasjóðurinn er lánaþyrirtæki, sem starfar eftir hlutafélagalögum og lögum um fjármálaþyrirtæki og er undir eftirliti Fjármálaeftirliti, Seðlabanka Íslands. Lánasjóður sveitarfélaga er með heimilisfesti á Íslandi. Aðsetur sjóðsins er að Borgartúni 30, Reykjavík.

Meginhlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán hans takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánasjóðurinn hefur gefið út skuldabréf sem tekin hafa verið til viðskipta í NASDAQ Iceland hf. og er viðskiptavakt með hluta bréfanna.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. samþykkti samandreginn árs hlutareikning sjóðsins þann 23. ágúst 2023.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Samandreginn árs hlutareikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er gerður í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu. Árs hlutareikningurinn er jafnframt gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, lög um fjármálaþyrirtæki nr. 161/2002 og reglur um reikningsskil lánastofnana nr. 834/2003.

Samandreginn árs hlutareikningur inniheldur ekki jafn ítarlegar upplýsingar sem krafist er í ársreikningi og ætti því að lesa hann með hliðsjón af ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2022. Hægt er að nálgast ársreikninginn á vef sjóðsins www.lanasjodur.is, sem og á vef NASDAQ Iceland hf., www.nasdaqomxnordic.com.

Rekstrarhæfi

Stjórn Lánasjóðsins hefur lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi sjóðsins og hefur eðlilegar væntingar um að sjóðurinn hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Samandreginn árs hlutareikningur Lánasjóðsins er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Mat og ákvarðanir

Gerð árs hlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í árs hlutareikningum. Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrif af breytingum á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Efnahagsleg áhrif

Tímabilið hefur einkenst af mikilli verðbólgu og stýrivaxta hækkunum. Ársverðbólgan mældist mest 10,2% í febrúar á þessu ári. Til þess að slá á verðbólguna hækkaði Seðlabankinn stýrivexti sína um 275 punkta eða úr 6% í ársbyrjun 2023 og uppi 8,75% í maí. Það hefur skilað sér í samdrætti ársverðbólgu sem mældist nú 7,6% í júlí.

Áhrif á sveitarfélögin

Samkvæmt samantekt Sambands íslenskra sveitarfélaga á niðurstöðum ársreikninga fyrir 61 af 64 sveitarfélögum má sjá að afkoma A - hluta sveitarfélaga fyrir árið 2022 er töluvert lakari en árið 2021. Rekstrarafgangur var neikvæður um 21,1 milljarða króna samanborið við neikvæðan rekstrarafgang um 8,5 milljarða árið á undan, hallinn er 4,6% af tekjum 2022, en var 2,2% árið áður. Aukin verðbólga og hækkun vaxta er megin skýring á verri afkomu. Fjármagnsgjöld að frádregnum fjármagnstekjum hækkuðu milli ára um 11,7 milljarða. Rekstrarafgangur án fjármagnsliða var jákvæður um 9,4% af tekjum 2022 en var 0,6% árið áður. Heildarskuldir sveitarfélaga hafa aukist um 15% milli ára og því er nokkuð ljóst að aukin verðbólga muni ýta undir aukna skuldastöðu sveitarfélaga á árinu 2023.

Áhrif og aðgerðir Lánasjóðsins

Útlán til sveitarfélaga á tímabilinu voru undir áætlunum sjóðsins og endurskoðaði Lánasjóðurinn útgáfuáætlun sína fyrir árið í apríl 2023. Upphafleg útgáfuáætlun gerði ráð fyrir 11 - 14 milljörðum króna á fyrri helmingi ársins 2023 eða samtals 22 - 28 milljarðar króna. Endurskoðuð útgáfuáætlun fyrir árið 2023, gerir ráð fyrir heildarútgáfu að fjárhæð 18 - 24 milljarðar króna.

Lánasjóðurinn nýtir sér mildunarákvæði við eiginfjárútreikninga vegna lögbundinnar sérstöðu sjóðsins. Samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 geta sveitarfélög veitt sjóðnum veð í tekjum sínum vegna lána sem þau taka hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem þau veita honum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69.gr. sömu laga. Við beitingu mildunar fáir umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum.

Fjárhagsstaða Lánasjóðsins er sterk og er vegið eiginfjárhlutfall Lánasjóðsins 579% miðað við stöðu útlána þann 30. júní 2023 og var 537% í árslok 2022, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárútreikning. Án mildunar er vegið eiginfjárhlutfall 54% og var 56% í árslok 2022. Sjá nánar í skýringu 25.

Mat á væntu útlánatapi

Ekki er ástæða til breytinga á mati á væntu útlánatapi sökum efnahagslegra áhrifa. Sveitarfélögin hafa heimild til að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum. Einnig er ljóst í samræmi við 71. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 að sveitarfélög verða ekki tekin til gjaldprotaskipta. Þrátt fyrir óvissu í rekstri einstaka sveitarfélaga þá nægir það ekki til að uppfylla þær skilgreiningar sem lagðar eru til grundvallar tilfærslu á milli þrepa við mat á væntu útlánatapi. Öll útlán og kröfur til sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu falla áfram undir þrep 1 og er niðurfærslan metin út frá 12 mánaða væntu útlánatapi þar sem engin aukning hefur átt sér stað í útlánaáhættu frá upphaflegri skráningu.

3. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Við gerð árslutareikningsins er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og beitt var við gerð ársreiknings sjóðsins fyrir árið 2022.

4. Áhættustýring

Lánasjóðurinn er milligönguaðili milli íslenskra sveitarfélaga og fyrirtækja þeirra annars vegar og fjármálamarkaða, innlendra sem erlendra, hins vegar. Meginmarkmið sjóðsins er að tryggja fyrrgreindum aðilum lánsfé á hagstæðum kjörum. Útlánaáhætta er því helsti áhættuþátturinn í rekstri sjóðsins, en áhættuþættir eins og lausafjárahætta, mótaðilaáhætta og rekstraráhætta koma einnig til í starfseminni. Markaðsáhætta er haldið í lágmarki, en hún er þó meðal annars til staðar í formi vaxtaáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

4.1 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta Lánasjóðsins er bundin við íslensk sveitarfélög, ríkissjóð og banka. Lánasjóðurinn lánar eingöngu sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum. Skilyrði fyrir lánveitingu til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu alfarið í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs, sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart sjóðnum. Sveitarstjórnarlögin mynda traustan ramma um starfsemi sveitarfélaganna, m.a. geta íslensk sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota en ákvæði eru í lögnum um aðkomu ríkisvaldsins ef fjárhagslegir erfiðleikar koma upp hjá sveitarfélagi sbr. kafla VII í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011. Öll útlán og kröfur til sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu falla undir þrep 1 við mat á niðurfærslu samkvæmt virðisrýrnunarlíkani vænts útlánataps IFRS 9.

Fjárhæð útlánaáhættu sem til verður með veitingu útlána kemur fram í bókfærðu virði safnsins í efnahagsreikningi. Lánasjóðurinn fer yfir allar lánsumsóknir með tilliti til þess hvort lántaki uppfylli skilyrði til lánveitingar og ennfremur hvort verkefnið sem fjármagna á hafi almenna efnahagslega þýðingu. Ítarlegt mat er framkvæmt á umsækjendum og ábyrgðaraðilum þeirra, stöðu þeirra og þróunarmöguleikum. Öll lánamál eru lögð fyrir stjórn, annað hvort til ákvörðunar eða kynningar.

Veð í tekjum

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem þau veita. Stefna Lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs í tekjum. Þann 30. júní 2023 voru öll langtímalán til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

Stórar áhættuskuldbindingar

Lánasjóðurinn heldur utan um stórar áhættuskuldbindingar fyrir og eftir að tekið er tillit til áhættumildandi þátta. Í lok tímabilsins voru 16 stórar áhættuskuldbindingar hjá Lánasjóðnum, en 17 í árslok 2022, áður en tekið er tillit til áhættumildandi þátta skv. reglugerð nr. 233/2017. Eftir að tekið er tillit til hefðbundinna áhættumildandi þátta í lok tímabilsins eru átta stórar áhættuskuldbindingar, sama og í árslok 2022 hjá Lánasjóðnum. Vegna lögbundinnar sérstöðu nýtir Lánasjóðurinn sér mildunarákvæði vegna lána til sveitarfélaga sem tryggð eru með veði í tekjum sveitarfélaga, sbr. 2. gr. reglugerðar 835/2012. Við beitingu mildunnar fái umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum. Að teknu tilliti til þeirrar áhættumildunnar þá eru engar stórar áhættuskuldbindingar hjá Lánasjóðnum í árslok.

4.1.1 Áhætta vegna samningsskuldbindinga

Lánasjóðurinn lánar eingöngu til sveitarfélaga og fyrirtækja sem eru alfarið í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs. Sveitarfélögin hafa sérstaka heimild í sveitarstjórnarlögum til að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum. Samningsskuldbindingar Lánasjóðsins eru því tryggðar af sveitarfélögunum og felst áhættan einkum í að sveitarfélögin sjálf lendi í greiðslustöðvun eða leiti nauðasamninga. Mótaðilaáhætta utan útlánaáhættu er takmörkuð við ríkissjóð og aðila með ábyrgð hans og ennfremur innlendar fjármálastofnanir sem hafa starfsleyfi frá Fjármálaeftirliti Seðlabankans. Mótaðilaáhætta á erlendar fjármálastofnanir er sérstaklega tekin fyrir af stjórn.

4.1.2 Mótaðilaáhætta

Framkvæmdastjóri hefur eftirlit með mótaðilaáhættu. Fylgst er reglulega með stöðu lána og vanskila. Á tímabilinu hefur ekki komið til þess að sjóðurinn beiti veðrétti sínum í tekjum sveitarfélaga.

Eftirfarandi tafla sýnir mestu mögulegu mótaðilaáhættu sjóðsins.

	30.6.2023	31.12.2022
Staða mótaðilaáhættu vegna liða í efnahagsreikningi er eftirfarandi í m.kr.:		
Útlán og kröfur á lánastofnanir	712	2.863
Útlán og kröfur á viðskiptavini	183.679	170.230
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	7.055	7.334
Markaðsverðbréf og skuldabréf	1.703	265
Samtals mótaðilaáhætta	193.149	180.691

4.2 Lausafjár- og fjármögnunaráhætta

Lausafjárahætta er hætta á að Lánasjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lánasjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Meginreglan er að gefa ekki bindandi lánsloforð til væntanlegra lántaka fyrr en fjármögnun þeirra lána liggur fyrir. Þá er stórum hluta eigin fjár sjóðsins haldið í ávöxtun til mjög skamms tíma til að tryggja stöðugan aðgang að lausu fé og þar með sveigjanleika. Lánasjóðurinn mælir, reiknar og fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta örugglega endurgreitt allar skuldir sínar á gjalddaga. Eftirfarandi töflur sýna greiðslufæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir miðað við samningsbundnar greiðslur.

Staða 30.6.2023 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Útlán og kröfur á lánastofnanir	636	77	-	-	-	713
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	2.000	1.550	2.874	841	-	7.265
Markaðsverðbréf og skuldabréf	6	-	619	1.190	-	1.815
Útlán og kröfur á viðskiptavini	323	4.023	17.705	66.325	129.923	218.299
Samtals fjáreignir	2.965	5.650	21.198	68.356	129.923	228.092
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	200	2.728	15.504	58.441	125.787	202.660
Samtals fjárskuldir	200	2.728	15.504	58.441	125.787	202.660
Nettó eignir - skuldir	2.765	2.922	5.694	9.915	4.136	25.432

Staða 31.12.2022 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Útlán og kröfur á lánastofnanir	2.788	-	-	-	-	2.788
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	3.000	3.510	200	723	-	7.433
Markaðsverðbréf og skuldabréf	5	-	14	279	-	298
Útlán og kröfur á viðskiptavini	319	3.067	16.623	60.905	120.132	201.046
Samtals fjáreignir	6.112	6.577	16.837	61.907	120.132	211.565
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	228	2.628	14.857	54.295	116.109	188.117
Samtals fjárskuldir	228	2.628	14.857	54.295	116.109	188.117
Nettó eignir - skuldir	5.884	3.949	1.980	7.612	4.023	23.448

4.3 Vaxta- og verðbólguáhætta

Varðandi vaxtaáhættu er stefna sjóðsins að halda jafnvægi milli eftirstöðvatíma vaxtaberandi eigna og skulda og einnig fastra og breytilegra vaxta. Útlán eru því að öllu jöfnu á sömu grunnkjörum og fjármögnun þeirra að því er varðar lánstíma, endurgreiðsluferil, vaxtakjör, vaxtagreiðsludaga og endurskoðunardaga vaxtaálags. Þá eru verðtryggð lán sem fjármögnuð eru af eigin fé með breytilegum vöxtum. Fjárhæðirnar eru flokkaðar út frá dagsetningu samningsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem fyrr gerist.

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins 30.6.2023 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK verðtryggt	24.505	50.754	60.177	43.028	178.464
ISK óverðtryggt	11.440	336	1.387	-	13.162
Erlendar eignir	933	229	287	115	1.563
Samtals fjáreignir	36.877	51.319	61.850	43.143	193.189
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	15.238	48.723	59.989	44.145	168.095
ISK óverðtryggt	202	-	1.793	-	1.995
EUR	630	229	286	114	1.259
Samtals fjárskuldir	16.070	48.952	62.068	44.259	171.349
Nettó eignir - skuldir	20.807	2.367	(217)	(1.116)	21.839

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins 31.12.2022 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK verðtryggt	23.112	45.876	53.390	41.619	163.997
ISK óverðtryggt	13.213	261	1.652	-	15.126
Erlendar eignir	964	233	292	117	1.606
Samtals fjáreignir	37.289	46.371	55.334	41.735	180.729
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	14.680	45.441	53.750	42.660	156.531
ISK óverðtryggt	227	-	1.759	-	1.986
EUR	641	233	292	117	1.283
Samtals fjárskuldir	15.548	45.675	55.800	42.776	159.800
Nettó eignir - skuldir	21.740	696	(467)	(1.041)	20.929

4.3 Vaxta- og verðbólguáhætta (framhald)

Vaxtanæmi

Greining á nettóvaxtanæmi 30. júní 2023, miðað við meðallíftíma sýnir að 1 prósentustigs hækkun á vöxtum hækkar hreinar rekstrartekjur Lánasjóðsins um 31 milljónir króna á ársgrundvelli eða 0,14% af eigin fé til samanburðar við 93 milljónir í árslok 2022. Taflan sýnir áhrif vaxtabreytingarinnar á hagnað sjóðsins skipt niður á flokka eigna og skulda miðað við meðallíftímanálgun.

Vaxtanæmi í m.kr.	Samsíða hliðrun upp á vaxtaferli (punktar)	30.6.2023	31.12.2022
		Hagnaður eða tap	
ISK verðtryggt	100	56	106
ISK óverðtryggt	100	(24)	(12)
Erlendar myntir	100	(1)	(1)
Samtals		31	93

Verðbólguáhætta

Þann 30. júní 2023 átti Lánasjóðurinn verðtryggðar eignir umfram verðtryggðar skuldir að fjárhæð 10.369 milljónir króna í samanburði við 7.466 milljónir króna í árslok 2022. Þetta þýðir að 1% hækkun vísitölu neysluverðs myndi auka hagnað sjóðsins um 104 milljónir króna og 1% lækkun myndi orsaka lækkun hagnaðar um 104 milljónir króna.

Áhrif verðtryggingar í m.kr.	30.6.2023	31.12.2022
Verðtryggðar eignir	178.464	163.997
Verðtryggðar skuldir	168.095	156.531
Nettó verðtryggingarstaða	10.369	7.466

4.4 Gjaldmiðlaáhætta

Stefna Lánasjóðsins varðandi gjaldmiðlaáhattu er að gjaldeyrisjöfnuður sjóðsins taki mið af reglum Seðlabanka Íslands og skal að svo miklu leyti sem unnt er, innan þeirra reglna, vera í réttu hlutfalli við hlutfall erlendra eigna af efnahag.

Næmnigreining gjaldmiðla

Næmnigreining gjaldmiðlastöðu sjóðsins sýnir að 10% veiking íslensku krónunnar eykur hagnað og eigið fé sjóðsins um 30 milljónir króna eða 0,14% af eigin fé. Taflan að neðan sýnir áhrif næmnigreiningar gjaldmiðlastöðu sjóðsins skipt niður á myntir og sýnir áhrifin á hagnað og eigin fé Lánasjóðsins sem orsakast af 10% veikingu íslensku krónunnar gagnvart erlendum myntum.

Næmnigreining gjaldmiðla í m.kr.	Styrking/veiking gjaldmiðils gagnvart íslensku krónunni	30.6.2023	31.12.2022
		Hagnaður eða tap	
EUR	(10%)	17	18
USD	(10%)	4	4
JPY	(10%)	3	3
CHF	(10%)	6	7
GBP	(10%)	1	1
Samtals		30	33

Lánasjóðurinn notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem árshlutareikningur þessi nær til:

	30.6.2023	31.12.2022	Breyting í %
EUR/ISK	148,70	151,50	(1,8%)
USD/ISK	136,85	142,04	(3,7%)
JPY/ISK	0,9462	1,0771	(12,2%)
CHF/ISK	151,92	153,85	(1,3%)
GBP/ISK	173,25	170,81	1,4%

4.4 Gjaldmiðlaáhætta (framhald)

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 30.6.2023

	EUR	USD	Aðrar erl. myntir	Samtals
Fjáreignir				
Útlán og kröfur á lánastofnanir	110	1	-	111
Útlán og kröfur á viðskiptavini	1.323	34	95	1.452
Samtals fjáreignir	1.433	35	95	1.563
Fjárskuldir				
Aðrar langtímalántökur	1.259	-	-	1.259
Samtals fjárskuldir	1.259	0	0	1.259
Nettó eignir - skuldir	174	35	95	304

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2022

	EUR	USD	Aðrar erl. myntir	Samtals
Fjáreignir				
Útlán og kröfur á lánastofnanir	114	1	-	115
Útlán og kröfur á viðskiptavini	1.350	37	104	1.491
Samtals fjáreignir	1.464	38	104	1.606
Fjárskuldir				
Aðrar langtímalántökur	1.283	-	-	1.283
Samtals fjárskuldir	1.283	0	0	1.283
Nettó eignir - skuldir	181	38	104	323

4.5 Rekstraráhætta

Varðandi rekstraráhættu er stefna Lánasjóðsins að hafa skriflega og skýra verkferla um alla helstu þætti í rekstrinum og vinna með stöðluð form lánsamninga. Þá hefur stefna Lánasjóðsins verið að útvista skrifstofuþjónustu og dreifa verkþáttum þannig á fleiri hendur til að draga úr áhættu. Rekstur Lánasjóðsins er tiltölulega einfaldur og rekstraráhætta því takmörkuð. Fjöldi viðskiptavina er takmarkaður og þeir fremur einsleitir.

4.5.1 Starfsmannaáhætta

Lánasjóðurinn er með þrjú fasta starfsmenn, framkvæmdastjóra, lánastjóra og starfsmann áhættu- og fjárstýringar. Jafnframt hefur Lánasjóðurinn gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmiskonar þjónustu af sambandinu. Fyrirhugað er að framhald verði á rekstrarsamvinnu Lánasjóðsins og Sambandsins.

4.5.2 Lagaleg áhætta

Lánasjóðurinn starfar eftir lögum nr. 150/2006 um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga, lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og lögum nr. 2/1995 um hlutafélag. Lánasjóðurinn getur ekki borið ábyrgð á lagabreytingum, niðurstöðum dómstóla eða ákvörðunum stjórnvalda.

Lagaleg áhætta felst meðal annars í því að lögum um Lánasjóðinn yrði breytt og heimild um að veita mætti sjóðnum veð í tekjum sveitarfélaga yrði afturkölluð. Ómögulegt er að túlusetja þessa áhættu og er það eðli sjóðsins að lifa með henni. Það myndi þó teljast sem brot á meginreglu íslensku stjórnarskrárinnar ef heimild um lögveð yrði afnumin afturvirk.

Samkvæmt íslenskum sveitarstjórnarlögum geta sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota. Það telst því harla ólíklegt að Lánasjóðurinn þurfi að afskrifa lán sveitarfélaga þó vissulega geti orðið seinkun á greiðslum til sjóðsins ef sveitarfélag hættir að greiða af skuldum sínum eða seinkar greiðslum. Ef fjárhaldsstjórn er skipuð tekur hún allar ákvarðanir um greiðslur úr sveitarsjóði sem getur haft sömu áhrif.

Engin dómsmál eru útistandandi hjá Lánasjóðnum.

4.6 Eiginfjárstýring

Markmið með stýringu á eigin fé er að sjóðurinn hafi ávallt yfir að ráða nægu eigin fé til að veða á móti undirliggjandi áhættuþáttum í rekstri sjóðsins.

Eiginfjárgrunnur sjóðsins samanstendur af hlutafé, bundnum varasjóði og óráðstöfuðu eigin fé (almennt eigið fé). Í lágmarkseiginfjárgrunni er áhættuþáttum skipt í útlána-/mótaðilaáhættu (e. credit risk), markaðsáhættu (market risk) og rekstraráhættu (operational risk). Í viðbótareiginfjárgrunni á grundvelli áhættumats er svo farið í nánari útfærslu á eigin mati og mælingum sjóðsins á eiginfjárlutfallinu.

Í samræmi við 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja má áhættuvegið eiginfjárlutfall (CAD-hlutfall) Lánasjóðsins á hverjum tímapunkti ekki fara niður fyrir 8%. Sjóðurinn beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á útlánaáhættu og markaðsáhættu, en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) við útreikninga vegna rekstraráhættu.

Að auki ber fjármálafyrirtækjum að nota viðeigandi eiginfjáruka til að bæta eiginfjárstöðu sína til viðbótar við lágmarks eigið fé og vera þannig betur í stakk búinn til að takast á við áföll í rekstri eða sveiflur í hagkerfinu. Samkvæmt ákvörðun Fjármálaeftirlits Seðlabankans þá ber Lánasjóðnum að binda til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, 2,5% í verndunarauka af áhættugrunni og 2% í sveiflujöfnunarauka. Eiginfjárfrafan þann 30. júní 2023 er 12,5%.

5. Hreinar vaxtatekjur	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Vaxtatekjur og verðbætur		
Útlán og kröfur á viðskiptavini	11.005.819.301	9.665.775.798
Útlán og kröfur á lánastofnanir	25.487.474	8.375.380
	<u>11.031.306.775</u>	<u>9.674.151.178</u>
Vaxtagjöld og verðbætur		
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	10.227.010.693	9.063.082.398
Hreinar vaxtatekjur	<u>804.296.082</u>	<u>611.068.780</u>
6. Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	235.401.573	82.581.548
Markaðsverðbréf og skuldabréf	21.155.911	4.192.709
	<u>256.557.484</u>	<u>86.774.257</u>
7. Hreinn gjaldeyrismunur	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Útlán og kröfur á viðskiptavini	(30.554.514)	(90.310.874)
Aðrar langtímalántökur	23.689.579	80.307.693
Útlán og kröfur á lánastofnanir	(2.094.950)	(6.521.224)
	<u>(8.959.885)</u>	<u>(16.524.405)</u>
8. Laun og launatengd gjöld		
Í lok tímabils unnu þrír starfsmenn hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmsum rekstrar- og þjónustubáttum og er sá kostnaður færður meðal annars rekstrarkostnaðar. Stjórnarmenn fá 11,5% móttframlag í lífeyrissjóð frá sjóðnum og framkvæmdastjóri 12%. Laun starfsmanna sjóðsins eru í samræmi við laun starfsmanna Sambands íslenskra sveitarfélaga.		
	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Laun	40.312.157	41.941.281
Greitt móttframlag í lífeyrissjóð	5.605.960	5.784.863
Önnur launatengd gjöld	3.486.997	3.556.274
	<u>49.405.114</u>	<u>51.282.418</u>
Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri	15.370.130	14.533.688
Stjórnarmenn:		
Kristinn Jónasson, stjórnarformaður	1.273.224	1.262.544
Guðmundur B. Guðmundsson, varaform.stjórnar og form.endursk.n.	1.103.466	926.580
Elliði Vignisson, aðalmaður	848.820	841.698
Arna Lára Jónsdóttir, aðalmaður	848.820	841.698
Haldóra Káradóttir, aðalmaður	424.410	0
Katrín Sigurjónsdóttir, varamaður	424.410	0
Helga Benediktsdóttir, fráf. varaform.stjórnar og form.endursk.n.	0	1.094.208
	<u>4.923.150</u>	<u>4.966.728</u>
9. Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Viðskiptavakt	26.000.000	24.000.000
Gjöld vegna verðbréfaútgáfu	1.533.250	1.081.350
Árlegur kostnaður vegna verðbréfa	6.542.470	5.056.349
	<u>34.075.720</u>	<u>30.137.699</u>

10. Annar rekstrarkostnaður	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Þjónustusamningur við Samband íslenskra sveitarfélaga	14.956.758	13.733.502
Sérfræðiþjónusta / lögfræðiþjónusta ofl.	1.935.250	1.271.800
Rekstur húsnæðis	7.856.287	6.068.765
Tölvur og tölvukerfi	5.402.101	5.117.997
Ytri endurskoðun: endurskoðun og könnun	1.180.850	4.100.202
Ytri endurskoðun: endurskoðunartengt	0	1.525.500
Ferðakostnaður	1.466.354	835.205
Rekstrarvörur og skrifstofuáhöld	879.174	485.142
Önnur rekstrargjöld	6.193.794	3.577.429
Afskriftir rekstrarfjármuna	934.421	934.396
	<u>40.804.989</u>	<u>37.649.938</u>
11. Hagnaður á hlut	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Hagnaður tímabilsins	916.221.655	553.554.372
Vegið meðaltal hlutafjár á tímabilinu	5.000.000.000	5.000.000.000
Hagnaður á hlut	<u>0,18</u>	<u>0,11</u>
12. Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	30.6.2023	31.12.2022
Ríkisskuldabréf - verðtryggð	798.206.711	689.426.204
Ríkisskuldabréf - óverðtryggð	1.222.994.534	0
Ríkisvixlar	5.034.225.089	6.644.887.928
	<u>7.055.426.334</u>	<u>7.334.314.132</u>
13. Markaðsverðbréf og skuldabréf	30.6.2023	31.12.2022
Sértryggð skuldabréf	1.437.492.985	0
Bankabréf	265.123.773	264.529.369
	<u>1.702.616.758</u>	<u>264.529.369</u>
14. Útlán og kröfur á lánastofnanir	30.6.2023	31.12.2022
Bankareikningar	635.503.034	1.282.793.630
Peningamarkaðslán	76.352.134	1.579.886.812
	<u>711.855.168</u>	<u>2.862.680.442</u>
15. Útlán og kröfur á viðskiptavini	30.6.2023	31.12.2022
Verðtryggð útlán	176.762.993.281	163.307.665.312
Útlán í erlendri mynt	1.451.639.404	1.491.538.873
Óverðtryggð útlán	5.102.936.410	5.325.605.470
	<u>183.317.569.095</u>	<u>170.124.809.655</u>
Virðisrýrnun útána skv. IFRS 9	<u>(40.013.002)</u>	<u>(37.458.799)</u>
	<u>183.277.556.093</u>	<u>170.087.350.856</u>

Eftirstöðvar affalla og lántökupóknunar 30. júní 2023 eru 307,2 milljónir króna. Í árslok 2022 voru eftirstöðvarnar 300,8 milljónir króna. Hækkun affalla kemur til vegna aukinnar verðbólgu.

Virðisrýrnunarsjóður útlána stendur í 40,0 milljónum króna í lok tímabilsins. Breyting tímabilsins mv. stöðu útlána 30.06.2023 var 2,6 milljón króna. Virðisrýrnunarsjóður útlána stóð í í 37,5 milljónum króna í lok ársins 2022. Virðisrýrnun tímabilsins er öll metin út frá 12 mánaða væntu útlánatapi í þrepi 1.

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánnum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem það veitir. Þann 30. júní 2023 eru öll langtímalán til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

15. Útlán og kröfur á viðskiptavini (framhald)

Næsta árs afborganir

Staða 30.06.2023	Innan 1 árs	1 - 5 ára	Umfram 5 ár	Samtals
Verðtryggð útlán	16.618.344.212	50.742.081.051	109.402.568.018	176.762.993.281
Útlán í erlendri mynt	134.701.645	538.806.572	778.131.187	1.451.639.404
Óverðtryggð útlán	975.111.545	1.399.548.120	2.728.276.745	5.102.936.410
	<u>17.728.157.402</u>	<u>52.680.435.743</u>	<u>112.908.975.950</u>	<u>183.317.569.095</u>

Staða 31.12.2022	Innan 1 árs	1 - 5 ára	Umfram 5 ár	Samtals
Verðtryggð útlán	15.040.780.943	47.237.297.109	101.029.587.260	163.307.665.312
Útlán í erlendri mynt	137.479.416	549.917.662	804.141.795	1.491.538.873
Óverðtryggð útlán	1.116.776.602	1.361.705.303	2.847.123.565	5.325.605.470
	<u>16.295.036.961</u>	<u>49.148.920.074</u>	<u>104.680.852.620</u>	<u>170.124.809.655</u>

16. Rekstrarfjármunir

30.6.2023

31.12.2022

Bókfært verð í ársbyrjun	70.051.996	38.260.026
Eignfært á tímabilinu	0	33.660.763
	<u>70.051.996</u>	<u>71.920.789</u>

Afskriftir tímabils	(934.421)	(1.868.792)
Bókfært verð í lok tímabils	69.117.575	70.051.997

Bókfært verð í lok tímabils greinist þannig:

Kostnaðarverð	93.442.134	93.442.134
Uppsafnaðar afskriftir	(24.324.559)	(23.390.138)
Bókfært verð í lok tímabils greinist þannig:	69.117.575	70.051.996

Núgildandi fasteignamat nemur 123,4 milljón króna og brunabótamat 146,8 milljónum króna. Vátryggingarmat fasteignar er 146,8 milljónir króna.

17. Málsvarnarsjóður

30.6.2023

31.12.2022

Málsvarnarsjóður	<u>22.500.000</u>	<u>15.000.000</u>
------------------------	-------------------	-------------------

Á aðalfundi Lánasjóðsins 26. mars 2021 var samþykkt tillaga stjórnar um breytingu á samþykktum sjóðsins sem varðar stofnun málsvarnarsjóðs og sérreglur sem um hann gilda. Fjármunir málsvarnarsjóðs skulu varðveittir í formi bankainnistæðna eða traustra verðbréfa í eigu Lánasjóðsins. Markmið sjóðsins er að greiða málsvarnarkostnað stjórnarmanna og starfsmanna sem stofnast vegna mála sem beint er að þeim vegna starfa þeirra hjá sjóðnum samkvæmt sérreglum. Fjármunir sem tilheyra málsvarnarsjóði tilheyra ekki handbæru fé í sjóðstreymi.

Framlag í sjóðinn verður 7,5 milljónir króna á hverju ári í 10 ár. Eftir það skal greitt árlega það sem uppá vantar svo að verðmæti sjóðsins haldi í við hækkunar launavísitölu á hverju ári. Grunnvísitala sjóðsins miðast við launavísitölu (778,6).

18. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IFRS 9 "Fjármálagerningar, skráning og mat", ber að flokka fjáreignir og fjárskuldir í sérstaka flokka sem segja til um hvernig meta skuli þessar eignir og skuldir eftir upphaflega skráningu þeirra.

- Fjáreignir og - skuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði;
- Fjáreignir og - skuldir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning;

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda og gangvirði þeirra:

30. júní 2023

	Afskrifað kostnaðaverð	Fjáreignir á gangvirði	Samtals Bókfært virði	Gangvirði
Fjáreignir				
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	-	7.055.426.334	7.055.426.334	7.055.426.334
Markaðsverðbréf og skuldabréf	-	1.702.616.758	1.702.616.758	1.702.616.758
Útlán og kröfur á lánastofnanir	711.855.168	-	711.855.168	711.855.168
Útlán og kröfur á viðskiptavini	183.317.569.095	-	183.317.569.095	173.064.324.090
Skammtímaútlán	401.332.222	-	401.332.222	401.332.222
Fjáreignir samtals	184.430.756.485	8.758.043.092	193.188.799.577	182.935.554.572
Fjárskuldir				
Verðbréfaútgáfa	169.890.005.177	-	169.890.005.177	158.069.027.237
Aðrar langtímalántökur	1.259.356.186	-	1.259.356.186	1.259.356.186
Skammtímalántökur	199.034.926	-	199.034.926	199.034.926
Fjárskuldir samtals	171.348.396.289	0	171.348.396.289	159.527.418.349

31. desember 2022

Fjáreignir				
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	-	7.334.314.132	7.334.314.132	7.334.314.132
Markaðsverðbréf og skuldabréf	-	264.529.369	264.529.369	264.529.369
Útlán og kröfur á lánastofnanir	2.862.680.442	-	2.862.680.442	2.862.680.442
Útlán og kröfur á viðskiptavini	170.124.809.655	-	170.124.809.655	164.832.024.791
Skammtímaútlán	142.458.134	-	142.458.134	142.458.134
Fjáreignir samtals	173.129.948.231	7.598.843.501	180.728.791.732	175.436.006.868
Fjárskuldir				
Verðbréfaútgáfa	158.289.503.745	-	158.289.503.745	151.798.572.936
Aðrar langtímalántökur	1.282.894.331	-	1.282.894.331	1.282.894.331
Skammtímalántökur	227.437.106	-	227.437.106	227.437.106
Fjárskuldir samtals	159.799.835.182	0	159.799.835.182	153.308.904.373

Gangvirði verðbréfaútgáfu byggir á gengi skuldabréfa Lánasjóðsins á markaði 30. júní 2023.

Gangvirði útlána og krafna á viðskiptavini er metið með því að núvirða greiðslufærði útlánasafnsins með ávöxtunarkröfu skuldabréfa Lánasjóðsins á markaði.

18. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Lánasjóðurinn notar þrepaskiptingu til að skýra mismunandi inntak á gangvirði. Þrepaskiptingin raðar inntökum í þrjú almenn þrep á eftirfarandi hátt:

Stig 1: skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: forsendur byggja á öðrum breytum en skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint eða óbeint (afleidd verð).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

30. júní 2023

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir				
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	7.055.426.334	-	-	7.055.426.334
Markaðsverðbréf og skuldabréf	1.702.616.758	-	-	1.702.616.758
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	711.855.168	-	711.855.168
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	173.064.324.090	-	173.064.324.090
Skammtímaútlán	-	401.332.222	-	401.332.222
Fjáreignir samtals	8.758.043.092	174.177.511.480	0	182.935.554.572
Fjárskuldir				
Verðbréfaútgáfa	158.069.027.237	-	-	158.069.027.237
Aðrar langtímalántökur	-	1.259.356.186	-	1.259.356.186
Skammtímalántökur	-	199.034.926	-	199.034.926
Fjárskuldir samtals	158.069.027.237	1.458.391.112	0	159.527.418.349

31. desember 2022

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir				
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	7.334.314.132	-	-	7.334.314.132
Markaðsverðbréf og skuldabréf	264.529.369	-	-	264.529.369
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	2.862.680.442	-	2.862.680.442
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	164.832.024.791	-	164.832.024.791
Skammtímaútlán	-	142.458.134	-	142.458.134
Fjáreignir samtals	7.598.843.501	167.837.163.367	0	175.436.006.868
Fjárskuldir				
Verðbréfaútgáfa	151.798.572.936	-	-	151.798.572.936
Aðrar langtímalántökur	-	1.282.894.331	-	1.282.894.331
Skammtímalántökur	-	227.437.106	-	227.437.106
Fjárskuldir samtals	151.798.572.936	1.510.331.437	0	153.308.904.373

19. Verðbréfaútgáfa

	Vegin meðaltals vaxtaþrósenta*		30.6.2023	31.12.2022
	30.6.2023	31.12.2022		
LSS '08 1, lokagjalddagi 2034	5,29%	5,29%	1.976.489.428	1.962.685.142
LSS 150224, lokagjalddagi 2024	4,80%	4,62%	4.653.068.970	7.153.054.935
LSS 150434, lokagjalddagi 2034	1,96%	1,96%	103.282.103.278	102.074.094.623
LSS 151155, lokagjalddagi 2055	2,34%	2,31%	35.247.568.045	32.892.943.174
LSS 390303, lokagjalddagi 2039	2,65%	2,19%	16.296.511.123	7.378.313.042
LSS 040440 GB, lokagjalddagi 2040	2,28%	2,08%	6.638.940.685	5.069.971.069
LSB 280829 GB, lokagjalddagi 2029 ÓVT	4,27%	4,27%	1.795.323.648	1.758.441.760
Verðbréfaútgáfa samtals			169.890.005.177	158.289.503.745

* Vegin meðaltals vaxtaþrósenta er sett fram samkvæmt aðferð um virka vexti.

Eftirstöðvar affalla og lántökukostnaðar 30. júní 2023 eru 7.170 milljónir króna. Í árslok 2022 voru eftirstöðvarnar 9.127 milljónir króna. Breytingin er tilkomin vegna hækkunar á ávöxtunarkröfu á markaði.

Næsta árs afborganir

Staða 30.06.2023	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
Verðbréfaútgáfa	13.885.868.034	44.309.976.921	111.694.160.222	169.890.005.177

Staða 31.12.2022	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
Verðbréfaútgáfa	13.479.796.118	41.292.318.195	103.517.389.432	158.289.503.745

20. Aðrar langtímalántökur

	Vaxtaþrósenta		30.6.2023	31.12.2022
	30.6.2023	31.12.2022		
EUR lán (Euribor-álag)	2,01%	1,44%	1.259.356.186	1.282.894.331

Næsta árs afborganir

Staða 30.06.2023	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
EUR lán (Euribor-álag)	114.486.926	457.947.702	686.921.558	1.259.356.186

Staða 31.12.2022	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
EUR lán (Euribor-álag)	116.626.757	466.507.027	699.760.547	1.282.894.331

21. Breytingar á lántöku

Ársbyrjun 1.1.2023, verðbréfaútgáfa verðtr., sbr. skýr. 19	156.531.061.985
Ársbyrjun 1.1.2023, verðbréfaútgáfa óverðtr., sbr. skýr. 19	1.758.441.760
Ársbyrjun 1.1.2023, önnur langtímalán, EUR, sbr. skýr. 20	1.282.894.331
	159.572.398.076

Ný verðbréfaútgáfa á árinu	10.722.057.361
Greiddar afborganir af verðbréfaútgáfu og annara langtímalána	(6.453.463.372)
Keypt eigin skuldabréf	(421.060.170)
Áfallnir vextir	59.646.393
Verðbætur og gengismunur	7.891.383.079
Dreifing affalla	(221.600.004)
Staða í lok tímabils	171.149.361.363

22. Skammtímalántökur

	Vaxtaþrósenta		30.6.2023	31.12.2022
	30.6.2023	31.12.2022		
ISK lán (óverðtryggð)	8,46%	5,45%	199.034.926	227.437.106

23. Lífeyrisskuldbinding

Á Lánasjóði sveitarfélaga og samstarfsstofnunum hans hvílir lífeyrisskuldbinding vegna fyrrum starfsmanna sem eiga aðild að B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Tryggingafræðilegur útreikningur á lífeyrisskuldbindingu fer fram árlega og er hún færð til skuldar í ársreikningi í lok árs. Útreikningur miðar við sömu tryggingafræðilegu forsendur og notaðar eru við úttekt á B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Meginforsendur eru 3% raunvextir, lífslíkur samkvæmt reynslu árána 2014 - 2018 og örorkulíkur samkvæmt reynslu Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins á árunum 2011 - 2016. Ekki er um að ræða skuldbindingu vegna núverandi starfsmanna Lánasjóðsins.

Lífeyrisskuldbinding greinist þannig:	30.6.2023	31.12.2022
Frá fyrra ári	106.560.721	93.284.183
Greiddur lífeyrir á tímabilinu	(2.430.084)	(4.605.978)
Hækkun skuldbindingar	0	17.882.516
Lífeyrisskuldbinding samtals	104.130.637	106.560.721

24. Aðrar skuldir

	30.6.2023	31.12.2022
Lánadrottinnar	10.518.416	8.787.558
Ógreidd launatengd gjöld	4.168.984	4.692.180
Aðrar skuldir samtals	14.687.400	13.479.738

25. Eigið fé

Lánasjóðurinn reiknar og birtir eiginfjárlutfall sitt samkvæmt 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafræðilega. Sjóðurinn beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á útlánaáættingu og markaðsáættingu, en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) við útreikning vegna rekstraráættingu. Samkvæmt ákvörðun Fjármálaeftirlits Seðlabankans ber Lánasjóðnum að binda til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, 2,5% í verndunarauka af áhættugrunni og 2% í sveiflujöfnunarauka. Eiginfjárfrafan þann 30. júní 2023 er 12,50%.

Þann 30. júní 2023 nam heildarhlutfé félagsins 5.000 milljónum króna. Eitt atkvæði fylgir hverri krónu nafnverðs.

Taflan hér að neðan sýnir eiginfjárgrunn sjóðsins, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutfall sjóðsins 30. júní 2023 og í árslok 2022.

	30.6.2023	31.12.2022
Eiginfjárgrunnur		
Hlutfé	5.000.000.000	5.000.000.000
Lögbundinn varasjóður	1.250.000.000	1.250.000.000
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting	53.294.363	66.581.459
Annað eigið fé	15.470.455.363	14.540.946.612
Eiginfjárgrunnur samtals	21.773.749.726	20.857.528.071
Áhættugrunnur		
Útlánaáætting	1.381.158.009	1.485.773.805
Markaðsáætting	303.670.447	323.239.257
Rekstraráætting	2.074.946.577	2.074.946.577
Áhættugrunnur samtals	3.759.775.033	3.883.959.638

Eiginfjárlutfall

Eiginfjárlutfall	579%	537%
------------------------	------	------

Lánasjóðurinn nýtir sér mildunarákvæði við eiginfjárlutfall vegna lögbundinnar sérstöðu sjóðsins. Samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 geta sveitarfélög veitt sjóðnum veð í tekjum sínum vegna lána sem það tekur hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem það veitir honum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sömu laga. Við beitingu mildunar fá umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum.

Vegið eiginfjárlutfall Lánasjóðsins er 579% miðað við stöðu útlána þann 30.06.2023 og var 537% í árslok 2022, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárlutfall. Án mildunar þá er vegið eiginfjárlutfall 54% og var 56% árslok 2022.

26. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar sjóðsins eru skilgreindir sem stjórn, fyrirtæki og stofnanir í eigu sveitarfélaga sem tengjast stjórnarmönnum, framkvæmdastjóri, lykilarstarfsmenn og nánir fjölskyldumeðlimir þeirra. Varamenn í stjórn falla undir skilgreininguna frá þeim tíma sem þeir mæta á stjórnarfund. Sveitarfélög sem eiga virkan eignarhlut sem nemur a.m.k. 10% teljast einnig tengdir aðilar auk fyrirtækja og stofnanna í þeirra eigu.

Einn hluthafi fer með virkan eignarhlut, sjá skýringu 27. Upplýsingar um fyrirgreiðslu til tengdra aðila eru sem hér segir:

	30.6.2023	31.12.2022
Staða í upphaf tímabils.....	21.063.779.606	45.850.339.341
Ný lán.....	500.000.000	800.000.000
Afborganir lána.....	(825.112.904)	(4.135.921.022)
Aðrar breytingar.....	<u>1.444.577.417</u>	<u>(21.450.638.713)</u>
Staða í lok tímabils.....	22.183.244.119	21.063.779.606
Vaxtatekjur.....	<u>438.116.011</u>	<u>1.152.001.222</u>

Eftirstöðvar affalla við tengda aðila 30. júní 2023 eru 173,5 milljónir króna. Í árslok 2022 voru eftirstöðvarnar við tengda aðila 208,3 milljónir króna.

Upplýsingar um laun stjórnenda, sjá skýringu nr. 8.

Gjöld til Sambands íslenskra sveitarfélaga, sjá skýringu nr. 10.

Lánveitingar til tengdra aðila í lok tímabils, sjá skýringu 26.

Engin óvenjuleg viðskipti áttu sér stað við tengda aðila á tímabilinu.

27. Lánveitingar

Hér að neðan er yfirlit yfir stöðu lána allra sveitarfélaga hjá Lánasjóðnum í lok tímabilsins, samtals að fjárhæð 151.940 m.kr. Á næstu síðu er yfirlit yfir lánveitingar til fyrirtækja í eigu sveitarfélaga.

Sveitarfélag	Fjárhæð	Íbúafj.	Sveitarfélag	Fjárhæð	Íbúafj.
Kópavogsbær	13.992	39.810	Sveitarfélagið Hornafjörður	962	2.547
Mosfellsbær	13.766	13.430	Sveitarfélagið Vogar	957	1.396
Garðabær	13.714	18.891	Norðurþing	942	3.156
Reykjanesbær	13.649	22.059	Dalvíkurbyggð	851	1.906
Sveitarfélagið Árborg	13.602	11.239	Grímsnes- og Grafningshreppur	809	535
Hafnarfjarðarkaupstaður	13.320	30.568	Húnaþing vestra	791	1.258
Akureyrarbær	7.545	19.893	Rangárþing Ytra	730	1.866
Sveitarfélagið Skagafjörður	6.260	4.306	Vopnafjarðarhreppur	705	661
Múlaþing	6.189	5.208	Akraneskaupstaður	654	7.997
Fjarðabyggð	4.413	5.262	Strandabyggð	633	428
Seltjarnarneskaupstaður	4.306	4.674	Langanesbyggð	567	592
Hveragerðisbær	4.272	3.196	Tálknafjarðarhreppur	453	268
Suðurnesjabær	3.473	3.925	Skaftárhreppur	429	680
Ísafjarðarbær	3.356	3.864	Mýrdalshreppur	266	877
Húnabyggð	2.126	1.295	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	196	577
Stykkishólmsbær	2.103	1.308	Grytubakkahreppur	150	379
Bolungarvíkurkaupstaður	2.065	997	Dalabyggð	149	653
Borgarbyggð	1.983	4.090	Reykholahreppur	130	242
Vesturbyggð	1.632	1.182	Kjósarhreppur	123	285
Bláskógabyggð	1.624	1.280	Flóahreppur	107	708
Sveitarfélagið Ölfus	1.557	2.573	Fjallabyggð	49	1.977
Rangárþing eystra	1.446	2.035	Ásahreppur	8	295
Grundarfjarðarbær	1.372	861	Skagabyggð	5	89
Hrunamannahreppur	1.251	874	Súðavíkurhreppur	4	235
Þingeyjarsveit	1.202	1.393	Árneshreppur	1	47
Snæfellsbær	1.051	1.678			

27. Lánveitingar (framhald)

Hér að neðan er yfirlit yfir stöðu lána hjá Lánasjóðnum til fyrirtækja sem eru 100% í eigu sveitarfélaga í lok tímabilsins, samtals að fjárhæð 31.286 m.kr.

Fyrirtæki í eigu sveitarfélaga	Fjárhæð	Fyrirtæki í eigu sveitarfélaga	Fjárhæð
Félagsbústaðir hf	11.125	Félagsþjónusta A-Hún bs	143
Norðurorka	4.801	Byggðasafnið í Skógum	138
Selfossveitur	2.468	Byggðasamlagið Oddi bs	118
SORPA bs	1.618	Norðurá bs.	101
Strætó bs	1.546	Brunavarnir Rangárvallasýslu bs.	94
Húsnæðisskrifstofa Hafnarfjarðar	1.545	Fasteignir Húnavatnshrepps ehf.	92
Reykjaneshöfn	943	Samb.sveitarfél. á Suðurnesjum	86
Brunavarnir Suðurnesja bs,	678	Húnanet	80
Ísafjarðarhöfn	658	Dalaveitur	78
Fallorka ehf	574	Sorpsamlag Strandasýslu	68
Dvalarheimilið Kirkjuhvoll	508	Hitaveita Flúða og nágrennis	65
Hafnarsjóður Norðurþings	428	Langaneshafnir	61
Kjósarveitur ehf.	421	Hafnarfjarðarhöfn	60
Brunavarnir Árnasýslu	416	Hrunaljós	58
Héraðsnefnd Árnasýslu bs.	280	Hólmavíkurhöfn	55
Höfði hjúkrunar- og dvalarheimili	253	Flóaljós	38
Byggðasafn Árnasýslu	231	Veitustofnun Strandabyggðar	29
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs	226	Tónlistarskóli Árnasýslu	21
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins	223	Félags- og skólaþjónusta Snæfellingar	19
Þorlákshafnarhöfn	215	Listasafn Árnasýslu	18
Hitaveita Egilsstaða og Fella ehf.	191	Héraðsskjalasafn Árnasýslu	10
Vatnsveita Ragnárþings ytra og Ása	176	Bolungarvíkurhöfn	8
Fasteignafél. Hveragerðisbæjar	171	Orkuveita Húsavíkur	3
Orkuveita Reykjavíkur	147	Hitav. Húnaþings vestra	1

Lánasjóðurinn hefur fengið skriflega heimild frá lántakendum sínum til birtingar upplýsinga um stöðu lána þeirra hjá sjóðnum. Þetta er til þess að geta birt í opinberum gögnum, s.s. ársskýrslum og fyrir fjárfesta, sundurliðaðar upplýsingar um útlán sjóðsins og hvornig þau skiptast á milli sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu. Heimildarinnar var aflað í samræmi við 60. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002.

28. Hluthafar

Hluthafar sjóðsins eru 64, en hann er í eigu allra sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg er eini hluthafinn sem á meira en 10% í sjóðnum með 17,5% hlut en samtals eiga 10 stærstu hluthafar sjóðsins 56%. Hér að neðan má sjá sundurliðun allra hluthafa sjóðsins.

Sveitarfélag	Eignarhl. í %	Sveitarfélag	Eignarhl. í %
Akraneskaupstaður	2,41%	Mosfellsbær	1,49%
Akureyrarbær	5,49%	Múlaþing	2,99%
Árneshreppur	0,04%	Mýrdalshreppur	0,37%
Ásahreppur	0,04%	Norðurþing	2,22%
Bláskógabyggð	0,63%	Rangárþing eystra	1,67%
Bolungarvíkurkaupstaður	0,83%	Rangárþing ytra	1,72%
Borgarbyggð	1,78%	Reykholahreppur	0,30%
Dalabyggð	0,61%	Reykjanesbær	3,03%
Dalvíkurbyggð	1,35%	Reykjavíkurborg	17,47%
Eyja- og Miklaholtshreppur	0,05%	Suðurnesjabær	1,09%
Eyjafjarðarsveit	0,37%	Seltjarnneskaupstaður	1,16%
Fjallabyggð	2,39%	Skaftárhreppur	0,38%
Fjarðabyggð	3,35%	Skagabyggð	0,03%
Fljótaldshreppur	0,03%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	0,37%
Flóahreppur	0,25%	Skorradalshreppur	0,02%
Garðabær	3,76%	Sam. svf Skútust.hr & Þingeyjarsv.	0,55%
Grindavíkurbær	1,09%	Snæfellsbær	1,77%
Grímsnes- og Grafningshreppur	0,22%	Strandabyggð	0,45%
Grundarfjarðarbær	0,60%	Sam.svf. Stykkishólmsbær og Helgafellssv.	1,87%
Grytubakkahreppur	0,13%	Súðavíkurhreppur	0,30%
Hafnarfjarðarkaupstaður	4,25%	Svalbarðarstandahreppur	0,18%
Hrunamannahreppur	0,24%	Sveitarfélagið Árborg	3,05%
Húnabyggð	1,62%	Sveitarfélagið Hornafjörður	1,35%
Húnaþing vestra	0,89%	Sam.svf. Skagafjarðar og Akrahrepps	2,42%
Hvalfjarðarsveit	0,22%	Sveitarfélagið Skagaströnd	0,29%
Hveragerðisbær	0,96%	Sveitarfélagið Vogar	0,42%
Hörgársveit	0,17%	Sveitarfélagið Ölfus	0,86%
Ísafjarðarbær	4,15%	Tálknafjarðarhreppur	0,20%
Kaldrananeshreppur	0,06%	Tjörneshreppur	0,02%
Kjósárhreppur	0,08%	Vestmannaeyjabær	5,81%
Kópavogsbær	5,52%	Vesturbyggð	1,32%
Sam.svf. Langanesbyggð og Svalbarðshr.	0,62%	Vopnafjarðarhreppur	0,68%